

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
REPERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Hamrich
Schalch, Rudolf Mosse, A. Oppolitz
Nachfolger; Anton Oppolitz J.
Danziger; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suco-
noursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 or. și
10 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 34)

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăruire în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 187.—Anul LIX.

Brașov, Duminecă, 25 August (6 Septembrie)

1896.

Amiciția ungerescă.

Sub acest titlu ziarul bucorescean, ce apare în limba franceză, „L'Indépendance Roumaine”, publică în fruntea numărului său dela 1 Septembrie un remarcabil articol de actualitate. Eă ce ține confratele nostru:

„Ungurii încă tot mai caută să despice pământul în patru ca să găsească însemnătatea vizitei, ce-o va face Francisc Iosif în România. Când cine-va nu e cu conștiința curată se spăria la orî ce sgomot, are frică chiar de umbra sa; acesta li-se întâmplă acum și Maghiarilor. Dovada eclatantă de amiciția, pe care Suvranul lor își propune de a-o da poporului român independent îi neliniștesce, și neîncetat ei se întrebă, decă acest eveniment nu va avea o înfrurire ore-care asupra sorței poporului român din Transilvania, ce se află sub stăpânirea lor.

Din momentul, când s'a anunțat visita împărătescă, acesta a fost singurul gând, ce a stăpânit gazetele din Pesta. Unii șovinisti dela rudă întrebau, că „ore nu vor trebui să plătescă Maghiarii prețul amiciției austro-române”? Cu alte cuvinte, că ore nu vor fi ei obligați să tracteze în viitor mai omenește pe conaționali noștri?

Dér iute s'a putut vedea la vecinii noștri ore-care schimbare; ei au înțeles fără îndoială, că nu era la timp să pună astfel de întrebări, și că era mai bine a nu le mai atinge și a face o față prietenoasă și grațioasă națiunii, care se pregătesce a primi călduros pe Regele lor. Astfel încetară de a mai ține vorbiri asupra daco-românismului și începură să ne încarce pe noi (Românii din România) cu dragostea. „Pesti Hirlop”, „Nemzet”, „Pesti Napló”,

„Pester Lloyd”, toate foile lor ne-au dat să cunoștem c'un ton mișcat „cum două popore, făcute pentru a rămâne vecinic unite, ar face rău, decă s'ar disputa pentru nimicuri, cum interesele politice ale celor două națiuni au ajuns să fiă identice, adecă unele și aceleași etc.”

Gata de-a cădea dintr'un estrem într'altul, câte-va foi din Pesta vrând să ne măgulască, se avântară chiar la cuvintele cutezate, că „fără România, tripla alianță nu poate conta la un succes strategic!”

Noi n'am știut până acum, că vecinii noștri avéu o opiniune atât de înaltă despre puterea noastră militară și despre rolul, pe care noi am puté fi chemați să-l jucăm la un cas dat. Pe dată-ce amiciția noastră li-se pare lor așa de prețioasă, cum să ne esplicăm, că ei n'au încercat nimic până acum pentru a-o câștiga? Ba din contră, ei au făcut tot ce numai au putut pentru a-și înstrăina simpatiile noastre, întrebuintând față cu frații noștri de dincolo de munți, nisce procederi ca din alt véc. Decă aceste prigoniți ar fi contribuit cel puțin a întări ideea de stat maghiar, acest cal de bătaie al vecinilor noștri și a face pe naționalități să capituleze! Déră nu, agitațiunea rasselor nemaghiare, cari luptă pentru păstrarea limbii lor și a individualității lor naționale este mai viguroasă ca orî și când, ea silesce guvernul din Pesta să stea necurmat la pândă, și într'un moment de încercătură ea poate să devina isvorul celor mai grave pericole interioare.

Însă Maghiarii nu vor să se cumintescă cu nici un preț.

Înainte cu vr'o lună un congres didactic întrunit la Pesta, la care au luat parte persoane din cele mai distinse, a votat o rezoluțiune, ce

tinde de-a transforma în școle de stat, va să dăcă de a maghiarisa școlile, unde instrucțiunea nu se face în limba maghiară. Când cugetăm, că între 16,838 de școle populare, ce există în Ungaria, numai 865 sunt școle de stat, 1952 școle comunale, ér restul școle confesionale, și că în mai mult de 8000 din aceste școle, învățământul nu se predă în limba maghiară, ci într'o limbă legalmente recunoscută de stat, putem să ne dăm seamă de caracterul absolut extravagant (șuchiat) al rezoluțiunii congresului didactic.

Proteste energice n'au întârziat de a se ridica din toate colțurile țării și decă dieta din Pesta ar vré să ia în vedere o astfel de propunere, toate bisericile regatului ar întreprinde o adevărată cruciadă pentru apărarea bunului lor cel mai scump. De aceea însă să nu credeți cum-va, că vecinii noștri vor slăbi din ideea lor. Ba ei se vor acăța de ea cu toate puterile lor, pentru-că știu, că școla de stat e singurul instrument în adevăr eficace spre a submina celelalte naționalități. În aceste școle se cultivă șovinismul cu atâta iubire; în aceste școle știința, istoria și geografia sunt asaltate pentru a celebra pe Maghiar. Numai el singur este ființa perfectă, bun, curajos, toți ceilalți sunt mici și meschini.

Maghiarul e neînvinș, neviolabil. Numai trădarea a putut să-l covoșcă momentan. Când e la adecă, Maghiarii sunt, cari au învins la Világos (Șiria) și fără de trădătorul Görgey, Francisc Kossuth ar fi instalat astăzi în Kremlinul din Moscova.

Ce mirare, decă acest nenorocit șovinism are o atât de multă putere chiar și asupra persoanelor, cari se disting prin talentul lor, prin cul-

tura spiritului lor și între cari se recrutază bărbații de stat? Nu s'a aflat încă un om politic maghiar de Dómne-ajută, care să aibă curajul de-a propune în dietă o rezoluțiune rezonabilă a cestiunei naționalităților. Nimeni nu cuteză să o facă de frică, că va fi stigmatizat ca un antipatriot.

În Austria, țera ce are reputația de a fi reacționară, censul electoral s'a micșorat și este vedit, că toate sunt pe cale de a ajunge la sufragiul universal. Pofțiți și vorbiți în democratica Ungaria de sufragiul universal, care va înarma cu buletinul de vot pe toate naționalitățile!

Astfel decă întreg sistemul maghiar tinde la asuprirea celorlalte rase, taxate ca mai inferioare. Constrângerea momentului îi face pe vecinii noștri să se folosescă cel puțin în limbajul lor de accente mai dulci; dér ei nici să se gândesc de a lăpăda măcar cât e negru sub unghia din programul lor de asuprire.

De aci se poate deduce, cât preț au demonstrațiunile de amiciția și lingușirile, cu cari Ungurii ne omenesc de-o lună încóce.

Dieta și budgetul.

De mult n'am avut de lucru cu dieta ungerescă. Membrii ei, cinstiții deputați cu perciuni și fără perciuni, au fost până acum imprăstiați prin țera ca să se odihnescă după atâta potop de muncă, ce-au avut'o în stagiunea trecută. S'au odihnit ei peste vară cum s'au odihnit, dér mai mult au colindat pe la cei alegători, spunându-le povești frumoșe și ademenitoare pentru a-le câștiga inima, căci dóră se apropiă érași alegerile

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Petrea Iovului.

Rar mai poți vedea ađi un fecior așa de frumos, cum era în vremea lui, Petrea Iovului din Nucet. Apoi jucăuș și horitor cât gândeai, că numai a juca și a hori a învățat de când îi. Mai scia dăce și în fier de muia inima fetelor, chiar de pătura să fi fost.

Un fecior cu aceste însușiri nu prea poate înturna curând, după ce esă odată de acasă, că ici îl întelnesce o fată: „Unde meri mă? Unde-ți e fluorul? Jucăm Sâmbătă séra?” Dincolo întelnesce o nevastă: „Mă, dă pace fetii să mérgă, că se grăbesce”. Mai încolo se întelnesce cu un bărbat: „Când intri la număr, mă? Sciu că ți-a da maiorul o țigară, când te-a vedea sub măsură!” Dincolo întelnesce pe alteine-va, care ér trebuie să dăcă ceva.

Mai pe scurt, un fecior frumos de toți e întrebat, toți își prind vorbă cu el, toți îl opresc în cale, de — vrând, nevrând, întârzie, pe

unde merge. De unde a venit și dicala:

Om frumos și vită grasă
Anevoie-ajung acasă;
Omul frumos se deóche,
Vita grasă se potópe.

Așa se întâmplă și cu Petrea Iovului, care mai cu drept cuvânt ar fi trebuit să se dăcă: Petrea Iovulesii, că Iovu, tatás'o, era mort colo departe pe câmpurile Italiei

sub o tufă de frăgar
lângă domnul ghinărar;

a picat lovit de-un glonț, când era Petrea de un an și jumătate. Decă Petrea nu cunoscuse pe tatás'o; atâta-i spuneau ómenii, de când s'a apucat de-i mare și el, că chiar așa era și tatás'o, când l'au dus cătană. Dér să nu ne uităm vorba, așa se întâmplă și cu Petrea Iovului; când esia de acasă, rar înturna curând, orî cât îl dăcea mă-sa: „Nu ședé mult, dragul mamii!” Dér el nu era vinovat, că de mergea la fântână după apă, gândia-i că-i făcătură, tocmai atunci mâna și fătoia pe Măriuca ei, Todasia pe Ana ei, Todora pe Flórea ei; tocmai atunci trebuia să mai vină, veđi bine, cu*graba și

câteva neveste și vr'un bărbat și căți-va și mai căți.

Una-l întreba: „Te-o prins se-tea Petre?” Alta: „Te-ai și sculat Petre?” Alta: „Stai Petre, că ți-oiu scóte eu apă, că ești slăbuț, sêrace, și cădă cu cârligul”. Și el la toate trebuia să le răspundă, și le rês punea și le mai întreba și el una alta: „Dér tu ce-ai visat as' nópte? Ai grije, de-ai visat cu cai, îți vin peștorii, de te-ai visat sburând, și sbura de acasă, te miri ce mult te-a duce”. Toți rîdeau, că ce vreți, erau tineri, nu le intrase încă apă rece pe urechi.

Nu-i vorbă, măsa-l certa, ca mamele: „ér ai stat mult, și-s'a ricit mîncarea. Óre când te-i învăța și tu odată să vii mai curând, când te trimit undeva?”

Era Petrea Iovului ca de 18—19 ani, când s'a apucat feciorită Măriuca fetului. Și era ca o jórdă de frasin Măriuca, subțire și înaltă și tinără, că nu era mai mult de 14 mult de 15 ani. El încă era cam așa: înalt, subțirel și totuși spătos și bine clădit. Apoi améndoi era albeneți, améndoi cu pământ creț și cu ochii vineți, améndoi ai fi jurat, că

și sunt frați. Nu mă prinde déră mirarea de ce Măriuca juca mai bucurósă cu Petrea, decât cu orî-care fecior de gazdă și de ce Petrea juca mai bucuros cu Măriuca, care numai atunci se apuca feciorită, decât cu fetele cele mari, de vrêsta lui. Îți era mai mare dragul când îi vedei jucând p'améndoi; el iuind:

Lelișóră gura ta
Pentru'n husoș nu-o aș da,
Pentru'n husoș pentru doi
Pentru'n plug cu 6 boi.

Apoi:
Lelișóră dela vamă
Taie-un puiu și ne fă zamă,
Că de-i veni tu la noi
Pentru unul ți-oiu da doi!

Ea rîdea și se uita 'n gura aceea mândră, din care esiau glumele și iuiturile, de gândiai că se o sórbă. Dér de multe-orî se cam uită lung Măriuca la el, lung și jalnic și gânditoare. Cine ar fi fost atunci cu băgare de seamă la ea, ar fi găcit ce socóte.

Vorbea muerile 'n sat, ca ele, mai de una, mai de alta, ér când venia vorba de Petrea Iovului toate aveau numai un cuvânt pe buze: Ar fi bună păreche Petrea Iovului cu Măriuca fetului, că améndoi și

de deputați și trebuie să-și asigure voturile alegătorilor.

In adevăr, d-nii deputați pe vremea asta cam țîțae, căci „domnia“ lor e cam pe isprăvite. Au fost aleși pe cinci ani, d-er acești ani, precum am mai spus, sunt pe sfârșite. In luna lui Februarie negreșit trebuie să urmeze alegeri nouă, d-er se dice, că alegerile pot să urmeze încă acum în toamna acésta. De aceea s'au și început corteșirile în toate părțile țerei. Se dice, că fișpanilor li-s'a și dat poruncă să îngrijescă a pune pe picior de răsboiă totă armadia slujbașilor mari și mici de prin orașe și comitate, — ca de obicei — vor avé chiámarea de-a țeri pe alegătorii la urnă mai cu făgădueli și bliduri de linte, mai cu infricări și alte apucături, la cari treburi ei se priccep atât de bine.

Va să dică timpul ispitelor este la ușă. Alegătorii români trebuie chiar de pe-acum să se îngăduescă bine, ca să nu lase pe Satana să intre în casele lor. Și se vor face multe făgădueli, multe vorbe late și umflate vor auzi, d-er ai noștri să aibă bine de grijă ce fac, căci trecutul a putut face pe oricare om cuminte să se vadă, ce plătesc vorbele lor.

Destul că dieta de-ocamdată s'a deschis din nou. Joia trecută s'a ținut prima ședință, în care lucrul cel mai de căpetenie a fost, că ministrul unguresc de finance Lukács a prezentat planul de budget al statului pe anul 1897

Este minunat acest budget. Tote cheltuelile statului pe anul viitor sunt socotite cu 475.238,670 fl., ér venitele cu 475.326,305 fl. Va să dică stăm minunat. Venitele, după cum a arătat ministrul, sunt așa de mari, încât nici nu se pot cheltui toate, ci mai rămâne ceva și pe de-asupra măcar-că cheltuelile făcărui portofoliu ministerial s'au înmulțit binișor. Așa de exemplu ministrului de comerț i-se pun la dispozițiune în acest budget cu 2.135,000 fl. mai mult ca în anul 1896; ministrului de agricultură cu 1.100,000 fl. mai mult; ministrului de culte și instrucțiune (pentru înaintarea intereselor maghiarisărei) cu 1.946.000 fl. mai mult, și așa mai departe. Toți ministrii vor avé de unde să-și căpătuescă pe funcționarii lor mai bine ca până acum și cu toate ace-

tea vor mai rămâne câte-va mii pe de-asupra.

Apoi să mai dică, că nu-i nesdravăn ministrul Lukács. Intr'un timp când toți cetățenii se plâng pe sărăciă, când dările și sarcinile dublice de tot felul au ajuns a fi ne mai suportabile, când furtunii și grindină duc la sapă de lemn decă și sute de mii de locuitori, când mai toate moștile mari sunt încărcate cu datorii: ministrul vine și vestesce lunei, că statul stăpânit de ei, se înecă în bogății și că atâția bani au domnia lor acolo la Budapesta, încât nici nu mai știu cum să-și cheltuescă.

Pote că ei să aibă bani, d-er că statul ar sta așa de bine și că ar fi așa de bogat, precum vré să-l arate ministrul Lukács, asta nu mai trebuia s'o spună ministru, căci cetățenii, cari gem sub povara sarcinilor și a miseriei de tot felul știu mai bine decât și toți ministrii dela Budapesta, cum stau trebile cu bogățiile țerei și cu fericirea cetățenilor.

Revistă politică.

Congresul catolicilor din Austria.

Marța trecută s'a deschis în Salzburg congresul catolicilor din Austria. În ședințele de Marți și Miercuri s'au pertractat mai multe cestiuni, cari privesc pe Papa și biserică catolică. Este remarcabil însă, că au ajuns în discuțiune și alte cestiuni importante și de interes general. Așa d. e. Miercuri s'a dat cetire unei scrisori a cardinalului Schönborn, în care acesta între altele recomandă susținerea și apărarea școlilor confesionale, apoi pretinde să se respecte autonomia provinciilor și egala îndreptățire a tuturor națiunilor din Austria. În ședința de alaltăieri țină o vorbire lungă contele Sylva Tarouca, în care dovedi că „liberalismul“ modern ruinează agronomia în Austria. După-ce binecuvântă apoi cardinalul Haller pe membrii congresului, președintele prinț Clary declară congresul ca încheiat.

Morțea prințului Lobanoff. Sâmbăta trecută plecară Țarul și Țarina din Viena, după cum se dice, deplin mulțumiți cu primirea ce li-s'a

făcut din partea monarhului nostru și a curții din Viena. Pe drum spre Kiew, unde Țarul avea să asiste la sfințirea catedralei nou edificată, se întâmplă însă un incident neașteptat și foarte ponderos pentru mersul viitor al politiceii rusesci. Când adevărat s'osi trenul de curte rusesc în apropierea gării Lepetowka ministrului de externe rusesc, prințului Lobanoff Rostowsky, care se afla în suita Țarului, i-se făcu rău și după câte-va ore el murî în cupeul său. Țarul și Țarina fură adenc s'gduiți de acésta nenorocire. Prințul Lobanoff a fost un politician distins și un diplomat foarte cu tact, așa că morțea lui a produs viuă compătimire în toate cercurile diplomatice. Se vorbește, că de următor al decedatului ministru este destinat contele Suwalloff, guvernorul general al Poloniei. Țarul va fi însoțit în călătoria sa mai departe, în locul prințului Lobanoff, de secretarul de stat Șişkin.

Turburările din Constantinopol.

Privitor la turburările mai nouă din capitala Turciei sosesc următoarele sciri: „Neues Wiener Tageblatt“ află că toate puterile au dat ordin vaselor lor de răsboi să plece în mările turcesci. Se observă, că în cazul de față e vorba de reînnoirea măsurilor deja luate în mod temporar în 1895. Măsurile actuale vor fi luate în aceleași condițiuni. Nota colectivă verbală a ambasadorilor, ca răspuns la nota Porții dela 27 August, va respinge încercările de justificare ale Porții, făcând să reiasă probele despre îndiferența guvernului, și citând chiar și casuri de participare activă a autorităților civile și militare, în timpul ultimelor turburări, ba chiar organizarea populației pentru urmărirea Armenilor.

SCRIRILE ȚILEI.

— 24 August.

Profesorul Weigand din Lipsca, care s'a ales ca țintă a face studii mai adâncite asupra limbii române și din cauza acésta s'a hotărât a călători prin ținturile locuite de Români, spre a intra în atingere cu poporul nostru ca să-și cunoască mai deaprope graiul, obiceiurile și însușirile, se află acuma în Ardel. Duminecă Dr. Weigand a sosit dela Mărtinești pe jos, la Orăștie, unde a întâmpinat o primire amicală din partea Românilor. La convenirea

de séra din acest orașel, óspele germane fost salutat cu căldură de societatea română de bărbați și dame, ce se întrunise aief. O deosebită surprisă i-s'a făcut profesorului Weigand, prezentându-i-se în decursul sérii 12 căluseri îmbrăcați în costum național conduși de un vătaf, cari au jucat viteiescul joc românesc. Marța trecută Dr. Weigand a fost în Alba-Iulia, unde a întâmpinat asemenea o primire călduroasă din partea inteligenței române. Și aici a fost séra o întrunire la un hotel în onórea óspelui. Dela Alba-Iulia d-l Weigand s'a dus la Blășiu și Sebeșul săseso, ér de aci va merge prin munții apuseni.

— 0 —

Érași o sabiă istorică maghiară. N'au trecut două săptămâni, de când Maghiarii saltau de bucuriă, că Țarul le-a dăruit sabiă lui Rakotzy, și éca ei au descoperit acum în Serbia o altă sabiă, pe care ar voi s'o aibă. Se dice, că în posesiunea prefectului sârbesc Anghelici din Sabaș se află sabiă, pe care Ludovic Kossuth a pierdut-o în 1849 între Ada-Kaleh și Vercirova, când o tulise la fugă spre Turcia. Sabiă a fost apoi aflată de nisce soldați sârbi și dela ei ajunse în mâinile lui Anghelici. Se dice, că s'au făcut deja pași pe lângă ministrul-președinte sârbesc Novakovic, ca la recomandațiunea acestuia sabiă din vorbă se fiă restituită de către regele Alexandru „națiunii maghiare“.

— 0 —

Dela Asilul „Elena Dómna“. Examenul pentru admiterea candidaților în Asilul „Elena Dómna“ din Bucuresci se va începe la 25 August în Iași și la 28 în Bucuresci. Pentru 15 locuri vacante sunt peste 200 de concurenți.

— 0 —

Sașii „verđi“ În săptămâna acésta s'a întâmpat o schimbare în redacțiunea diarului Sașilor „verđi“ „Kronstädter Ztg.“ din loc. D-l Lurtz Korodi, care de trei ani de Țile a fost directorul acestui diar, s'a retras, depărtându-se din Brașov, și în locul d-sale a luat conducerea d-l Rudolf Dörschlag. Direcția fôiei va rămâne aceeași.

— 0 —

Esposiția de tablouri. Aflăm, că în orașul nostru se va arangia pe timp de câte-va Țile esposiția de tablouri originale dela pictori renumiți. Aceste tablouri, ținute în general-istoric și țărânesc, se transportă acum dela Viena la Bucuresci. Venitul Esposiției va fi destinat în favoarea fondului orașenesc al séracilor.

— 0 —

Omor. Din Nádab (comit. Aradului) ni-se scrie: În 30 August n. nisce păzitori de câmp de aici s'au dus la Teodor Unou, ca să ia zălog pentru nisce cai ai lui, ce păseau într'un loc, unde nu era țertat. Aci s'a iscat certă și la urma Teodor Unou a luat băta din mâna păzitorului Mihail Ogrinciu și a început a-i bate. Intr'aceea însé celalalt păzitor a smuls băta din mâna lui Unou, d-er acesta totuși nu s'a lăsat, ci pe M. Ogrinciu l'a tras sub picioare și l'a bătut așa, că după vre-o patru ore de su-

frumoși și harnici și de omenia, d-er una ca asta nu se póte, că ori cum, fétul e trunțaș în sat, ér Iovulésa nu are decât cociuba de casă și póte 2—4 găini și o măță. Apoi numai din drag nu se póte trăi, ér fétul, bine că-i om cu stare bună, d-er mai are copii, nu póte da numai la Măriuca tot ce are. Afară de aceea și era cam prea tiner Petrea pentru Măriuca, că numai de era cu 4 ani mai mare ca ea și ei începură ai veni pețitori, ér el nu eșise încă dela cātane. E drept că de cātane scăpă el cu reclamații ca să țină pe măsă, d-er când merse a peți la fétul, acela-i spuse oardin: dragul badii Petre, eu nu dic că nu țî-aș da pe Măriuca, d-er veđi tu, să-ți spun drept: tu nu ai numai căsuța și și aceea-i slabă, ér eu mult tare nu pot da cu Măriuca, că mai am copii; fără, uite dragul badii, nu te grăbi cu însuratul, veđi mai întâiu de-ți însémnă câte ceva; doi-trei ani mai poți holtei și Măriuca feti; pune-te și-ți adună câte ceva, veđi tu cum merg mulți feciori în țéră și vin plini de bani, d-er de-i avea noroc să vii și tu cu ceva prindere de bani.

Bine dice badea, cugetă Petrea, numai de nu l'ar pune păcatele să mărte pe Măriuca până vin eu, c'atunci d-er, nu știu ce aș face.

Cu mare greu spuse Petrea mamei sale înțelegerea făcută cu fétul, ér ea, ca muere pățită îi spuse așa: „Fétul meu, mai sunt în lume fete, nu numai Măriuca fétului, rămăi tu locului și te însoră după lege, că drept că bogăția nu avem, d-er avem căsuța noastră, din care nimeni nu ne póte sminti, apoi ești sănétos și lucrător bun, i lua pământ în parte dela cei ce au prea mult și-i trăi cum țî-a rëndui Dumnezeu, d-er nu lua tu lumea 'n cap. Cum am trăit pân' acum, fără bogăția, d-er și fără lipsuri, și de aci încolo vom trăi.

Ba, mamă, eu merg în țéră, mă fac pleuar și drotar și în 2—3 ani adun bani, pân' atunci nu mai vin acasă. D-er decă află pe Măriuca măritată, d-er, nu știu ce fac atunci.

Și într'adevăr Petrea se gata de cale, plecă cu căți-va ómeni, cari sciau rëndul prin țéră și se puse slugă la unul ce lucra cu tinichea și-i purta marfa strigând: „haideți la marfă bună, ómeni buni“. Și într'un jumătate de an învăță și el a lucra cu tinichea și-și făcu scule și prinse a lucra și ce aduna para lângă para, ban lângă ban, gologan lângă gologan, până făcea din ei pol, ér polii nu-i schimba ci-i lega cu șapte ațe și-i pune în fundul șerparului. P'atunci meștesugul cu tinichea era tare

bine plătit, tinichéua era etină, ér vasele gata avéu preț bun și erau foarte căutate, astfel că toți cei ce lucrau acésta măestria, de erau păstrători, puteau aduna pe an și pân' la o sută de poli. Ađi nu e nici marfa așa bine plătită și tinichéua s'a mai scumpit și măestrii s'a mai înmulțit, și totuși adună, care-i harnic și păstrător, 50—60 poli pe an, pe lângă ce-și plătesc în țéră odaia, unde lucră și dorm, pe lângă ce trăesc și-și plătesc câte unul ori mai mulți servitori să-i porțe marfa prin orașe și prin sate.

Astfel Petrea își fuse totă nădejdea în vorbele fétului și în Măriuca lui și cu harnicia rară lucră Ți și nópte și-și agonisi în doi ani și jumătate 160 de poli și voi a merge acasă să se însore cu Măriuca. D-er n'a fost să fiă așa. Când se gata de cale nimeresc la el căți-va cunoscuți și prietini de ai lui și-i spun că Măriuca de bună sémă s'a măritat după un fecior bogat din satul vecin. Auđind el vestea acésta aruncă sculele jos și duse prietinelor: „aci aveți sculele mele, mai am aci și câteva vase nevându-te, fiă ale vóstre! Sănătate bună!“ Cu aceste vorbe s'a despărțit de prietini și și a apucat prin oraș gânditor. Când fú pe dinaintea postei puse 100 de

poli și-i trimise mamei sale cu asemnațiune telegrafică, în care însemnă numai atâta: „Sunt sănétos. Măritată-i Măriuca? Și dumniata cum te afi?“

A doua Ți primi dela măsă răspuns telegrafic: „Bani i-am primit. Sunt sănétosă și te doresc să vii acasă. Măriuca-i măritată!“

Primind el vestea chiar dela măsă, era pe deplin încredințat, că Măriuca, d-er-i măritată. Decă își duse: De ce ore să mai merg eu acasă! La ce să trag? Mama póte trăi cu banii ce i-am trimis vre-o 4—5 ani, și fără mine. Decă stau aci, d-er ore ce să încep? Unelte și tinichéua de-ocamdată nu-mi fac nici o plăcere. Mă bag la óste, acolo sunt tot feciori, care și-au lăsat drăguțele acasă, ca și mine, mulți — când s'or întorce — póte le-or afla măritate, cum s'a măritat și Măriuca. Numai la óste-i de mine! Acolo-s tot feciori de pânza mea.

Acésta fú chiar când se gata armata română să trecă Dunărea asupra Turcilor. În scurtă vreme învăță trebile militare, că era feciorul isteț și scia și o lécă de carte românescă, câtă învățase dela dascălul Panfilie dela ei din sat. Decă nu trecu nici o lună deplin și scia rëndul puscei și eserțitul ca un soldat bătrân.

ferințe bietul om a și murit. Teodor Unca a fost prins de gendarm și arestat. Se vede, că el n'a avut gândul de-a omori, de-aceia îi pare rău de fapta sa și tot plânge, dăr e târziu. Acestea sunt urmările celor ce nu sciu să-și stăpânească patimele și mânie. — *Nădăbanul.*

Numire. În urma unei hotărâri preafinalte a fost numit canonic cancelar *Moise Neș*, fostul vice-director al conviciului gr. cat. din Oradea-mare.

Direcțiunea Liceului Sf. Gheorghe din București ne rogă a aduce la cunoștință, că, spre a da o mai vădită pildă elevilor săi, că prin merit și silință le este deschisă și celor săraci calea, ca cu propriile lor puteri să ajungă a ocupa locuri de onoare și a aspira la aceleași demnități în stat cu cei bogăți, va ține în ziua de 8 Septembrie v. c. în localul Liceului din Calea Victoriei Nr. 166, la orele 8 dimineața, concurs pentru ocuparea a 10 locuri de bursieri în această școală, dispuse în următorul mod: 4 oculte interne și 4 externe, câte unul pentru clasele a 3-a, a 4-a, a 5-a și a 6-a; 2 locuri de semi-interne cu dejunul și masa, pentru clasa 7-a. Condițiile de admitere se pot afla în toate zilele, sau cere prin corespondență dela secretarul Liceului. Inscriserile se primesc dela 20 August, până la 6 Septembrie inclusiv. Director al acestui liceu este d-l *Anghel Demetrescu.*

Adunarea muncitorilor din orașul Brașov și jur se va ține mâine, Duminică 6 Septembrie, la 2 1/2 ore d. a. în grădina restaurantului „Nr. 54”. La ordinea zilei vor fi puse următoarele obiecte: 1. Dreptul electoral general și poziția ce vor avea de luat muncitorii față cu el; 2. Darea de seamă a delegaților, cari au fost trimiși la Budapesta pentru de-a lua parte la congresul muncitorilor din Ungaria, ținut în zilele de 24 și 25 Maiu c. 3. Propuneri și întrebări. Muncitorii suat rugați din partea comitetului arangiator să ia parte la adunare în număr cât se poate de mare.

„Din munca cu dreptate dați și nației o parte”. Aceste cuvinte de aur le cetim pe eticheta tipărită a unei scrisori, ce-o primim dela d-l *Petru Mănciu*, croitor în Oravița. El puțin cunoscut încă numele acestui modest croitor român, măcar-că densul ocupă un loc foarte de onoare între industriașii noștri. D-l Mănciu e primul premiat pe terenul industriei naționale dintre industriașii români bănățeni. La expozițiunea universală din Barcelona (Spania) din 1888, d-sa a fost distins cu diplomă și medalie de aur pentru esceleentele sale lucruri. Cea mai mare onoare însă a făcut-o d-l Mănciu industriașilor români prin perfecționarea celei mai bune mașini de cusut, asupra căreia d-sa a obținut patentă pentru Austria și Ungaria încă printr'un decret imp. reg. datat din 9 Ianuarie 1894. Mașinile de cusut perfecționate de d-sa poartă numele „Mănciu”, fiind cu preferință recomandabile pentru croitorii, de-aceia ce au un mare avantaj la cusutul șințelor, a

vatei etc. Ateliernul d-lui *Petru Mănciu*, fundat la 1882, este în Oravița. Din nenorocire, acest loc e prea puțin avantajos pentru d-sa, de-aceia ce nu găsește în părțile acelea omenii specialiști în ale mecanicii și industriei, de cari ar avea multă trebuință, și publicul în total nu-l încurajază, ba fiind-că d-sa este un Român foarte înflăcărat, trebuie să îndure și multe batjocuri și insulte din partea streinilor. Anul trecut i s'a furat chiar și firma, pe care dușmanii nu o puteau suferi fiind-că era o inscripția românească („La Vultur, simbolul Romei vechi”). Acum d-l Mănciu ne rogă să-i recomandăm un *lăcătuș de mașini* (Maschinen Schlosser), care se potă conduce un atelier mecanic, ce voese d-sa a întemeia acolo cu scop de-a confecționa mașine de cusut după sistemul inventat de d-sa. Se recere, să-și fi căștigat praxa la vre-o fabrică. Pentru conducerea atelierului e de ajuns un om pe lângă d-l Mănciu. Având purtare bună, în scurt timp el pote deveni un bun mecanic, asigurându-și un viitor frumos. Căerile sunt a se adresa până la finea lui Novembre c. d-lui *Petru Mănciu*, în „Oravița” (Bănaț). — *Avis lacatuișilor români!*

Lordul Edmond Fitzmaurice, fost sub-secretar de Stat în Anglita, a plecat în escursiune prin județul R.-Sărat, însoțit de d-l *Dim. I. Ghica*, secretar general al ministrului de esterne. El probabil, dăce „Epoca”, că Excelența Sa va veni și în Transilvania și anume la Brașov, Sibiu și Arad.

Contele Șuwaloff, guvernorul Poloniei, despre care se dăce, că ar fi destinat să ocupă locul decedatului ministru de esterne *Lobanoff*, a fost lovit Muștură trecută de apoplexia în partea stângă a corpului. Se asigură, că starea contelui e foarte serioasă.

Recolta din acest an, după cum ni-se scrie din *Tirivia mare*, lângă Mureș-Oșorheiu, este în acele părți multămitore. Grânele bune, cucuruzul asemenea, și terburile sunt de mijloc. Prune puține, mere multe. De-asemena ni-se comunică dela *Hateș*, că recolta în tota Țara Hațegului e de tot frumoasă. Mai ales vite promit o recoltă bogată ca rar alta-dată. Grindina în părțile acestea n'a cădat. — Din Sângerul de Câmpia ni-se scrie, ca pe-acolo încă a cădat grindina și ploi torențiale, așa că țărta pupa li-a rămas omenilor din recolta acestui an.

Inecat cu băgău. Săptămăna acesta a murit la Clușiu un muncitor cu numele *Görgy Mihály*. El muri de-odată, fără să fi fost bolnav. Lucrul acesta a părut bănuitor și de acea cadavru răposatului a fost tăiat și cercetat de doctori. Aceștia au aflat, că nenorocitul om a murit inecat de băgău. Intr-o sără adevă el se dusese acasă beat și, înainte de a se culca, își băgă un pumn de băgău (scrum de tutun) în gură. Curând după aceea a adormit și după cum se vede, pe când el durmea, băgăul i-a intrat în laringe, pricinuind morțe.

Cuarter pentru studenți. Intr-o bună familie română din apropierea școlilor noastre din loc pot fi primiți în cost și cuarter 2-3 studenți mai mici de 14 ani. Cuarter foarte sănătos și spațios. Supraveghiare strictă. Pentru informațiuni a se adresa la administrația fôiei noastre.

Avis de concert. Cunoscuta cântăreță din orașul nostru d-șora *Lula Gmeiner* va da luni în 14 c. un concert în casa nouă de concert. Abonamente la locuri se pot face de pe acum în librăria *W. Hiemesch.*

Musica orașenească va concerta mâine sără, Duminică, în grădina otelului „*Pomul verde*” sub conducerea personală a d-lui dirigent *Ant. Brandner*. Se va esecuta și marele putpuriu din „*Cavalleria Rusticana*”. Inceputul la 7 1/2 ore. Intrarea 30 cr. — Tot mâine la 11 ore a. m. musica va cânta pe promenadă.

NECROLOG. *Dănilă Lica*, avocat, la 28 August n. c. și-a dat nobilul suflet, după scurte suferințe, în etate de 59 ani, în mâinile Creatorului. Rămășițele pământesci ale scumpului decedat s'au înmormântat în cimiterul gr. cat. din Sângeorgiu la 30 August st. n.

Fiă-i țărina ușoră și memoria eternă! Sângeorgiu-român, la 29 August 1896. *Jalnica familiă.*

SCRIRI ULTIME.

București, 4 Septembrie. La inaugurarea Porților de fer, *M. Sa Regele Carol* va fi însoțit de d-nii *Dum. Sturdza*, *C. Stoicescu*, *Emil Ghica*, ministru plenipotențiar al țării la Viena, și *Al. Bals*, consul general al țării în Budapesta. Se dăce, că pentru diariștii români, unguri și străini s'au aranjat mai multe camere în localul școlii primare din Orșova.

Atena, 4 Septembrie. La Faler a sosit *escadru engleză*, compusă din 12 vase cu 8000 de marinari și comandată de amiralul *Seymur*.

Breslau, 4 Septembrie. *Tarul și Tarina* au plecat ieri sără din Kiev spre Breslau. *Impăratul Wilhelm*, prințul *Henrick* și prințul-regent de Braunschweig vor sosi astăzi aci.

Cuvântarea

P. S. S. Domnului Episcop Nicolae Popea ținută în biserica din Logoj la 15 (27) August c.

Dorind doream, evlavioșilor ascultători, să pot săvârși serviciul dumnezeesc, sânta liturgie, în biserica acesta frumoasă, aducând laudă, închinăciune și mulțămire Tatălui ceresc, pentru facerile de bine, ce le revărsă peste noi în toate zilele. Căci decă ființele cele necuvântătoare, însăși na-

tura în felul său, dă semne de mulțămire către Dumnezeu puterilor, care le-a zidit și le cârmuesce, apoi cu cât mai vârtos omul, omul dăce, unica ființă cuvântătoare în lume, făcută după chipul și asemănarea lui Dumnezeu cu hotărârea, de a fi desăvârșit, precum și Tatăl din ceruri desăvârșit este?

Au nu în toate zilele auzim noi spunându-ni-se în biserică, că totă darea cea bună și tot darul desăvârșit este, pogorînd dela Părintele luminilor?

Dorind doream mai încolo, iubitorilor, ca să mă vedă față în față cu credincioșii comunei acesteia scutită de Dumnezeu a Logojului, care fără îndoială e una din cele mai de frunte comune, nu numai din eparchia Caransebeșului, ci din întregă provința noastră metropolitană, să dau dăce, față cu iubii mei fii sufletești din comuna acesta și prin învățăturile, sfaturile și pozețele mele bine-voitore arhieresc și pot contribui și mai mult la dădirea lor și la înălțarea simțului lor religios și moral, mai ales în aceste zile de încercare, ce din toate părțile ne impresoră. Și așa, iubitorilor, numai la câte o ocaziune, cum e și cea de azi, er altă dată prin pastorale, imi pot îndrepta glasul meu către iubitul cler și popor din eparchia.

Dorind doream în sfârșit, iubitorilor, ca să particip și eu la îndoita voastră sărbătoare de astăzi, să mă bucur și eu de bucuria voastră, bine știind, că azi sărbători hramul sântei bisericii acesteia, al adormirii prea curatei Născătoare de Dumnezeu și pururea fecierei *Maria*, deoparte; er pe de altă parte tot astăzi își ține aici în Logoj adunarea sa generală Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român. O mare distincțiune acesta, căci se știe, că această asociațiune, cea mai vechiă și mai însemnată la noi români, până acum își ținuse adunările sale anuale tot numai între marginile transilvanice, er acum întâiași-dată trecând marginile acestea, onorea cea dintăiu v'a dat-o vouă.

Dăr, iubitorilor, bucuria, ce o simt eu azi se duce mai departe, încă și din alte puncte de vedere. Aruncându-mi privirile împrejur, eu aflu aici la voi nisce urme afund brăzdate de un simțământ tainic religios și moral al înaintașilor voștri; aflu lucrul mânilor lor neobosite, care mă îndemnă să cred, că ei, acei înaintași ai voștri, au fost nisce omeni vrednici, nisce creștini adevărați, pătrunși de o însuflețire curată pentru credința și biserica lor strămoșască, de-o parte; er de altă parte aflu mai încolo pe urmașii acelora nu mai puțin silitori, călcând cu bărbăție în urmele părinților, continuând lucrurile începute de ei mai departe cu o statornicie neînfrântă și neslăbită.

Au, iubitorilor creștini, biserica acesta măreță cu podobeles, ce o înfrumșează, cu școala și clădirile, ce o impresoră; au preoțimea acesta zelosă în frunte cu un conducător la locul său, cu corporațiunile în ordine regulamentară și cu un cor așa de excelent; au poporul acesta evlavios și plin de însuflețire în frunte cu o inteligință dătină, — au toate acestea să nu vedescă cu desăvârșire cele dăce de mine?

Veni vremea să trecă Dunărea. Atât de voios n'o fost dără nici odată, ca atunci, când le spuse sergentul: „feciori, mergem să arătăm lumii ce scim și ce putem!” Era în glidă, dăr de bucuria uită totul, își aruncă căciula ca o minge în sus și er o prinsă, strigând din răsuțeri: „hura!” Și ceilalți feciori strigară asemenea, de se umplu vėzduhul de glasul lor.

Și trecură Dunărea și intrară în foc, și Petrea nu se lăsa mai pe jos decât fărtașii lui, cari dăceau adesea despre el: „Al dracului e ungurénul, măi, că nu mai știe de obosela. Uite, la el, par'ca cu pușca 'n mână l'a făcut mă-sa; firear al dracului să fiă!” Când aușia Petrea vorbele lor, le răspundea rîdînd: „Ei bre! ce vreți? Nu cumva eu singur să vė fac rușine? Decât să vė fac rușine, mai bine mă pun și vė dăce în trișcă să se mire și Hosman Pașa ăla de dicala mea”. Și trăgea trișca din traistă și o puneala buze și scotea nisce trile din ea de toți rideau. Apoi o puneala repede în traistă și dăcea: „Hei ortaci! Turcii nu dăce în flueră, hai să facem și noi ca ei!”

Bătaia se gătase. Armatele se reintorseseră, cele biruitoare voioșe, er cele invinse cu buzele dăbălate.

Mulți morți și răniți rămaseră și din biruitoari și din biruiți. Intre cei răniți se afla și Petrea Iovului dela noi, primise o plesură la pulpa din jos a piciorului stâng și i se umflase piciorul de era cât o cofă și nu și-l putea pune în pământ. El duseră dără pe car până în București unde-l aședără într'un spital. Acolo, ca toți răniții din bătaie, era îngrijit cât se pote de bine. Surorii de caritate dela crucea roșie grijau și și noțte de răniți. Regele și regina încă-i căutau și-i mângăiau cu vorbe părintesci.

Petrea suferea dureri mari. Pulpa piciorului prinsese a vineți, avea friguri de durere. Medicii stăteau pe gânduri ce să facă cu el, că se temeau să nu-i cadă tot piciorul în aprindere și în urmă să moră. El nu le putea spune, decă glonțul e scos din rană ori ba, căci pușcătura o căpătase când era chiar în vėrful zidului la Plevna, atunci a simțit numai că-l arde ceva la pulpa, dăr numai a două zile i se umflă piciorul.

După aceste vorbe ale lui Petrea hotărâre doctorei să-i spintece pulpa piciorului să caute glonțul, decă îl întrebară decă va pute răbda tréz acea durere, ori să-l adormă?

„Când am primit glonțul încă nu dormiam, de ce să dorm acum, când

vreți să-l căutați?” Și rîdînd din față, dăr crâșnînd din dinți de durere întinse piciorul la doctorei și dăce: „Pe acest sănștos nu vi-l dau, că-i dreptul și eu numai cu dreptul sciu face ponturi la joc!”

Și neadormit și neșinut răbdă până doctorei îi spintece pulpa piciorului și aflară glonțul și-l scoseră, apoi spălară rana cu ce sciu ei, îi legară piciorul și-i spuseră că peste 14 zile e nedejde să fiă în stare a umbla cum e data. Când gătără doctorei lucrul lor, el era tot apă, cum asudase de durere, dăr îndată ce se depărtară începă la glume cu ortacii și cu cei ce visitau pe răniții: „Vė dătați ce cuțit bun au dumniilor? Trebuie că-i fier bun în el! Cum aș vře să sciu de unde l'au cumpărat, să-mi iau și eu unul, că ori cum, dăr unelta bună prinde bine la om.” „Mai bine dă-ne o lécă 'n fluer, să ne trecă de urit”, dăce un ortac cu o mână rănită și legată la grumađi. „Dăce, frate, dăr mă tem că tu nu-i pute poci în degete cu amēdouē mările”. „Nici tu nu poți face ponturi cu amēdouē picioarele”, răspunse cel cu mână legată!

Astfel ei își petrecură în risuri și glume ca să mai uite durerile, ce le făcuseră blēstamații de plumbi turcesci. Dăr ranele dor rău, fiă omul

cât de voinic, le simte până 'n ră-runchi. Cât de greu, dăr ranele făcute de plumb sunt nimica pe lângă ranele ce le face o dragoste nefericită.

Petrea Iovului dăcea în fluer, și făcea el și glume, din cea gură, dăr când își aducea aminte de *Măriv fătului*, atunci lăsa fluerul de o va și inceta și cu glumele. Ceiala tacă din spital, credeau că de dăce piciorului nu-i mai scapă să hă-glume, dăr ei nu sciau, că el în inimă o rană mai adēncă dăce picior, nu pricepeau cānteca și cea jalnică, ce o cânta în totă ziua și de câte dăce-ori:

„Nu-i doctore lécurei să-mi dăce
„Bola din trup să mi-o iée;
„Căți preoți blagosloviți
„Ba și călugări cinstiți,
„Toți să vie să-mi cetescă
„Nu pot să mă mântuescă,
„Câte mueri vrăjitoare
„Și babe descântătoare,
„Tote vie și-mi descante,
„Tot n'oiu fi ca mai 'nainte;
„Vie morțea se mă șpaie,
„Că m'a duce la văpaie,
„Dragostea de loc nu-mi iēsă
„Din inimă și din ăse!”

— „Ce frumos mai știe că ungurénul!” dăceu fărtașii lui de ferință.

Dér nici că se pôte altmîntrelea, iubiți ascultători, decât voim să susținem ce-i al nostru, decât voim să asigurăm existența și viitorul bisericii noastre naționale. Ne aflăm, ce-i drept, în împrejurări foarte îngrijitoare, pline de greutate și necasuri din toate părțile, dér trebuie să luptăm, ca să le învingem și le vom învinge, decât vom voi, căci toate le pôte omul, decât voesc pe cale dréptă punéndu-și nădejdea în Dumnezeu.

Urmați deci, iubiți credincioși, calea acésta și mai departe avénd în vedere exemplul cel bun și frumos al părinților voștri. Iubiți-vé biserica cu statornicie și căldura voastră tradițională; fiți tari ca stâncă în credința strămoșescă, dela care nici un fel de făgăduință, fiă cât de amăgitoare, se nu vé pôte abate; țineți strîns la aședămintele datinile și obiceiurile bătrâne ca la lumina ochilor. Sê nu uitați, iubiților, nici odată, că acésta credință, aceste aședăminte, aceste datini și obiceiuri au fost tot-déuna razimul cel mai puternic al némului nostru românesc pe acest pămént. Mulțimea năcasurilor trecute, au nu ne dovedesce acésta?

Dér, iubiților, biserica își îndeplinesce scopurile sale înalte și adecă: crescerea, cultivarea și luminarea filor sêi credincioși prin școlă. Școlă e fiica bisericii, dér nu școlă păgânescă, ci cea creștinescă, care se întemeiază pe învățăturile sante, d-geesci pe care le-a învățat însuși Mântuitorul lumii Iisus Christos și apostolii lui. Școlă iubiților, e lumina, care luminează întru întunec imprăsciind întunerecul robiei, și are de scop luminarea poporului. Tot acesta a fost și scopul cel salutar al bărbatilor noștri naționali, cari au înființat asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român. Ingrijiti-vé, deci și voi, iubiților de școlă voastră, ca să coréspundă din ce în ce tot mai mult recerînțelor timpului și prin urmare scopului celui sânt amintit.

Imbrățișați mai încolo, iubiților, pe lângă celelalte și industria, comerțul și meseriile, ce ne duc la starea cea bună națională, căci aceste ne desgrăpă ađi comorile și avuțiile. Părinții noștri le-au cultivat acestea cu multă însuflețire odinioară, se înțelege după împrejurările timpului lor. Au piața Logoului nu ne-ar puté șopti nimic despre acest adevér? Fiți și buni economi, iubiților, căci numai așa putem ajunge la o stare materială mai bună, de care avem trebuință în toate dîilele, căci decât datorî suntem a ne îngriji de cele sufleresci, nevoiți suntem a ne îngriji și de cele materiale, fără de care nu putem implini lipsele și trebuințele noastre.

Dér, iubiților, toate acestea numai așa

vé vor folosi, decât veți trăi în dragoste și bună înțelegere frățescă între voi, dragostea produce bună înțelegere între frați, prin urmare și între fii și credincioșii comunei acesteia. Prin buna înțelegere lucrurile cele mici cresc și se fac mari, ér prin neînțelegere și cele mai mari scad și se nimicesc; pentru-că buna înțelegere zidesce, ér neînțelegerea sêu vrajba risipesce. Prin urmare numai prin bună înțelegere veți puté da înainte și sporî și voi în toate afacerile și întreprinderile vóstre bisericesci, școlare și economice.

Acéstea, iubiților, sunt sfaturile și învățăturile mele archieresci, sfaturi și învățături binevoitoare eșite din adéncul inimii mele.

Primiți-le, iubiților, și punéțile și voi adénc în mințile și inimile vóstre, și urmașile întocmai atât voi cât și fii voștri, și veți afla ușurință în toate afacerile vóstre, spor și dar dela Dumnezeu, în economia și întreprinderile vóstre de tot felul, ceea ce pe lângă împărtășirea binecuvénțării mele archieresci vé și doresc din inimă acum și pururea și în veci vecilor, Amin.

ECONOMIA

Cultura pomilor.

(Urmare).

II. Crescerea pădureților. In scopul crescerei pădureților, se alege de-o parte, în grădină, o tablă, care cătră sfîrșitul lui Octomvre, pe când încep a căde frunzele pomilor, se rigolează, adecă se sapă ca de un metru de atund, decât păméntul e prea îndesat, sêu se sapă numai de-un rënd de hărășu, decât păméntul este mai puțios, apoi se grebléază, se sdrobesc brușii, după aceea se începe la facerea straturilor, ca și cele pentru cultura legumilor, tot cam de un metru de late. De sine se înțelege, că păméntul din straturi trebuie să fiă lipsit de burueni sêu de rădăcinile acestora și cât se pôte de mărunțit.

După ce s'au făcut straturile în modul arătat, se trag cu ajutorul unei sforî nisce părăuțe drepte prin mijlocul lor, apoi se începe séménatul sémburilor în aceste părăuțe, acoperindu-se cu pămént din alt strat. Simburii se mai pot séména și în rënduri de-a lungul sêu de-a latul straturilor, sêu și fără de rënduri.

Simburii de séménță se aleg dela teasc din merele și perele pădurețe, când se face oțétul, sêu din ciubér, după ce s'au golit drevele, fiind-că aceștia sunt mai trainici, ca cei din pόμεle cele bune. Unii, în loc să sémene simburii, pun merele și perele pădurețe în straturi așa întregi, cum se răsădesc și cepele de séménță bună, și după ce rêsar primăvara, se mai răresc pe unde sunt prea deși, ér pe unde sunt prea rari se mai răsădesc. Procedura acésta am cer-cat'o și eu, dér n'am reușit bine cu ea. După ce rêsar simburii primăvara, se plivesc de câte-orî vedem că se arată buruenile printre ei, ér după ce pomișorii au crescut ca de-o palmă-doué dela pămént, se pot chiar și săpa.

În starea acésta se lasă pomișorii rêsăriți în straturi un an-doi, până ce s'au îngroșat de se pot altoi. Pentru pruni, perseci, nucî și cireși, cari nu se prea altoesc, e bine a alege de séménță simburii cei mai mari, mai frumoși și mai copti.

III. Altoitul pădureților. Unii din economii noștri cu grădini, după cum am đis și în punctul dintăiu, în loc ca să-și crească pădureții de lipsă pentru altoit în grădină, în straturi, se duc primăvara pe câmp sêu în pădure și scoțéndu-i de acolo îi răsădesc prin grădinile lor, unde apoi îi mai lasă câte-un an-doi, până când se prind bine, apoi îi altoesc.

Lucrul acesta este cam greu și ostencios tot-odată și nici nu se găsesc peste tot locul asemenea pădureți pentru altoit. De aceea e mai bine, decât putem cresce însi-ne pădureții în grădină, unde se pot cresce într'un număr mai mare, așa ca să putem chiar și mai vinde din ei.

Timpul cel mai potrivit pentru altoitul pădureților e atunci, când au început a-le crepa bine mugurul și anume cătră sfîrșitul lui Martie și începutul lui Aprilie, după călindarul vechiu. În privința acésta se crede pe multe locuri, că, câte dîile mai sunt până la sfîrșitul lunii, sêu dela prima în care altoim, la atăția ani face altoitul pόμε; acésta însă s'a adevérit că atérnă mai cu sémă dela surceii de altoit, cari lăsându-se așa întregi, cum îndatinéază economii noștri, nu fac pόμε așa curénd, ca decât se lasă numai câte doi-trei ani murguri.

Surceii sêu mlădițele de altoit se iau tot-déuna din pomii cei mai buni, din cari voim a prăsi și noi pόμε; ei nu trebuie să fiă mai bătrâni, ca de-un an, și se iau îndobște din partea de cătră méđă-đi, sêu rêsărit a pomului. Surceii se iau până încă nu dá mustul în pom, decât avem unde-i păstra, ca să se nu se prea usce și strice; în cazul contrar se pot lua și numai atunci din pom, când începem a altoi.

Altoitul se pôte face prin împreunare sêu copulare, în crepătură, în cójă și prin oculare. Dintre toate modurile (metódele) acéstea de altoit, cel mai răspândit pe la noi este altoitul în crepătură.

Altoitul prin împreunare la pomișorii mai subțirei încă este foarte bun, de-crece tăietura se vindecă tare curénd, decât se prinde altoitul.

Altoitul în cójă se face mai tot așa, ca și cel din crepătură; el se face mai cu sémă la pădureții mai groși, ér ocularea se face în lunile de vară, pentru a da crengi laterale pomului.

Lutul, care se întrebuintéază de cei mai mulți din plugarii noștri la legatul altoiului, nu este tocmai bun, fiind-că străbăténd în crepătura pădurețului, îl face pe acesta de nu se mai pôte îmbina cum se cade nici mai târziu, și rămâne mult timp crepat, din care se pôte nasce și altă bółă pentru pom, afară de aceea se prea uscă pe timp de secetă. Mai bună e cêra de stupi încăldită și lipită în crepătură, ér mai bună și ea acésta este o cêra făcută din o parte rêsină, o parte sêu și doué părți cêra dela stupi, topite la foc într'un vas, din care apoi se ung pociumbii altoiți.

Pentru ferirea altoilor de rupere sêu mișcare se implântă împrejurul lor după altoit nisce pociumbași anume făcuți, sêu coróna tăiată din ei.

Altoii trebuie să fiă unul de altul la o depărtare de un pășuleț, sêu o jumătate de metru; ei se lasă în starea acésta câte doi-trei ani, până ce li-se forméază bine coróna, atunci se scot și se răsădesc în grădina de pomi.

IV. Răsăditul pomilor. Răsăditul pomilor se pôte face atât tómnă, cât și primăvara. Răsăditul de tómnă

— „Scie carte!“ dicea un corporal din țéră, ce-și avé și el un picior presălit și-și avea patul chiar lângă al lui Petrea Iovului.

— „Ba, că frumos căntă, de bună sémă, orî scie carte orî ba“, răspundea un curcan legat la cap.

— „D'apoi sciu că n'oiu cănta ca urcării!“ răspundea Petrea făcându-se a nu mai fi supérat, ér ortacii choteau de ris.

Pe bolnavi îi visita medicul tot n 2 în 2 ceasuri, ér după ce mergea medicul, veniau surorile de caritate, mueri din case alese, dómne i domnișóre, și grijau de răniti, le dau medicina după prescrierile medicilor, le legau ranele, îi mângăiau cu vorbe blânde și le mai duceau și de mâncare.

La patul lui Petrea venia de regulă o dómna înaltă, tinérá, ócheșă, cu o servitoare după ea. Ii deslega rana, se uita la ea, o lega cu legă-próspete, îi dá prăjiturî și tot u îl îmbărbăta glumind:

„Nu te teme Ardelene

„Că nu-i muri fără vreme!“

Ér el îi răspundea smerit, dér ușî în felul lui destul de hotărît:

— „Nu mă tem, domnișóră, de nte, dintr'o rană dela picior nu se omul. Nici rane mai mari nu ră pe om!“

„Hei, hei, domnișóră! Glónțele Turcilor sunt lapte cu păsat pe lângă alte glónțe!“

Intr'o đî veni domnitorul Carol de visită pe răniti. Era însoțit de dómna Elisaveta și de mai mulți domni și dómne. Merse dela pat la pat, întreba pe fiă-care, unde-i răniti? mai simte dureri mari? nu se simte mai ușor? n'are vr'o dorință? nu-i lipsesce ceva? Pe toți îi mângăia, de toți se interesa, și toți se simțiau ușurați când vedeau că bunii suverani se intereséază de ei și de soțera lor. De abia accepta fiă-care sê-i vină rëndul să pótă vorbi cu domnitorul; par'că le părea bine căs răniti, ca să se pótă lăuda acasă, că au vorbit cu domnitorul. La patul lui Petrea încă întrebă:

— „Pe dumniata cum te chiamă?

— „Petrea Vultur, Măria Ta?“

— „De unde esci dumniata?“

— „Din Ardeal Măria Ta?“

— „D'apoi cum, d-ta din Ardeal ai ajuns în óstea noastră? De bună sémă te-au prins din greșală?

— „Am intrat de bună voie, Măria Ta; de-s din Ardeal, și eu is Român, lucrăm în țéră la tinichea, când se gâta Măria Sa sê-și trecă trupele Dunărea, și atăta am umblat până m'au primit și pe mine la roșiori!“

— „Unde ești răniti?“

— „La pulpa piciorului stâng, Măria Ta!“

— „E grea rana, dóre réu?“

— „Nu, Măria Ta, peste câteva dîile-'s cu picior sănétos.“

— „Și atunci ce-i face?“

— „Ce-o vrea Dumnezeu și Măria Ta!“

— „Bravo, Petre Vultur, scii carte?“

— „Așa mai puțină, romănesce.“

— „Sé trăesci sergent Vultur!“

Până vorbia domnitorul cu Petrea Vultur, dómna Elisaveta și ceilalți domni și dómne tăceau și ascultau, dér când đise domnitorul: „Bravo sergent Vultur“, atunci și ei strigară: „Bravo!“ Petrea Vultur mulțami și el, strigând: „Sé trăesci Măria Ta!“ Atunci un domn bătrân, ce era îndératul domnitorului șopti: „El e de bună sémă!“

— „Și unde erai, când ai căpătat rana?“ întrebă domnitorul.

— „Pe zidul dela Plevna, Măria Ta, pușcace dinaintea mea pe un ofițer și când da să cadă, eu l'am sprijinit în brațe, că de cădea cu capu 'n jos de acolo, nu mai era om în veci; când d'am sê-l dau came-rađilor mei de pe scări, atunci un glonț turcesc îmi ardea pulpa piciorului, dér atăta putere am avut să

nu scap pe ofițerul pușcat din brațe și sê-l dau celor de pe scări, cari apoi l'au dus la adăpost.“

— „Și dumniata nu te-ai coborît de pe zid?“

— „Ba coborît, dér nu afară, ci în Plevna în lăuntru dimpreună cu ceilalți ortaci ce ne mai puteam trage cât de cât.“

— „Și apoi acolo te-au apucat durerile?“

— „Numai a doua đî am văduț că piciorul mi-se umflă și nu-l mai puteam purta.“

— „Și cunósce-ai d-ta pe ofițerul, pe care l'ai sprijinit?“

— „Acum nu cred, dér de am fi la Plevna — nu đic ba!“

— „Bravo, sergent Vultur!“

După ce se depărtă domnitorul de acolo, toți vorbeau numai de cele auđite din gura lui. Fiă-care își aducea aminte de vorbele ce 'i-le spusese domnitorul, toți erau nespuse de veselî pe lângă toate durerile ce le aveau, unul singur era ca și mai înainte, nici prea vesel, nici prea supérat; și acel unu era sergentul Petrea Vultur. El îndată ce eșiră dómni cei mulți, începú a cănta:

Nu-i doftor, lécurî sê-mi dée

Bółă din trup sê mi-o iée...

Dér numai atăta putú cănta, că

se face, după ce au căzut frunzele pomilor, cătră sfârșitul lui Octomvre și începutul lui Noemvre. Răsăditul de toamnă este mai bun, de-orece peste iernă se pot vindeca mai ușor rădăcinile de ranele făcute cu ocaziunea scóterei lor din pământ. Când se răsădesc altoii primăvara, atunci e bine, decât gropile se fac încă de cu toamnă, în cari se pune și ceva gunoiu de cel putred, ca să se mai dréga pământul prin acela, precum și prin înghețurile, apa și zăpada de peste iernă.

Decă altoii au stat mai mult timp scoși înainte de răsădire, se înmóie cu rădăcinile pe câte-va óre în mustul gunoiului, séu într'o amestecătură de apă și cenușă, var și balegă, după aceea se așeză în gropile de răsădire, cari trebuie făcute așa de largi, precum sunt și rădăcinile pomilor.

Pământul din gropile de răsădit se aruncă astfel pe rădăcină, ca cel de-asupra să se vină dedesupt și cel dedesupt de-asupra. Precum se aruncă pământul în gropi, așa se și îndesă, la început mai ușor, după aceea tot mai tare. Pentru scutirea altoilor de frângere și vânturi, e bine a se împânta lângă ei și câte doi-trei pari séu araci.

Altoii de măr, pěr și cireș se răsădesc la o depărtare de 10—12 metri unul de altul; prunii, vișinii și persecii la o depărtare de 12—14 metri. De mare însemnătate pentru înfrumșetarea grădinei și pentru gustul estetic este și aceea, ca altoii să se răsădescă în rânduri drepte dela médă-nópte și médă-đi.

La trei-patru ani după răsădire, altoiul trebuie să și facă póme; decă însé nu face și cresce, mai mult în sus, atunci îl putem chiar sili să producă póme. Spre scopul acesta și se rătăză surceii de un an dela vérf, cam pe la jumătate, colo cătră sfârșitul lui August, séu și se rătăză rădăcinile laterale dela trunchiu cât ține coróna, cătră sfârșitul lui Septemvre. Améndoué acestea lucrări silese altoii mai tineri la rodire.

V. *Gunoitul pomilor.* Precum pământul séménat cu bucate mai trebuie gunoit din când în când, decă voim ca acela să nu sérăcésca de tot, așa mai trebuie gunoit și cel cultivat cu pomi câte-odată, decă

voim ca aceștia să facă póme în toți anii.

Gunoitul pomilor se face după cum e și vârsta séu etatea lor. La simburii pădureților séménați în stratură, ajunge și numai o gunoie mai pe de-asupra, cu găinați de paseri, séu gunoiu de cel putred și mărunt; la cei altoiți de curénd se sapă toamnă puțin împrejurul rădăcinei lor și apoi se pune acolo câte-un furcoiu de gunoiu de cel putred, care nu numai că îngrașă locul împrejurul lor, ci le mai ține încă și cald peste iernă.

Cu ocaziunea răsăditului, precum am đis la punctul respectiv, e bine ca să se facă gropile încă de cu toamnă, să le umplem bine cu gunoiu de cel putred și așa să le lăsăm până primăvara, când se face răsăditul în ele, atunci se scóte afară, și amestecat cu pământ, se póte pune pe lângă trunchiu la suprafață.

Până la dece ani, le umblă mai bine altoilor în pământul lucrat, care se cultivă cu bucate séu legume, ér de aci încolo le merge mai bine în țeline. Lăsați în țeline pomii, se întâresc mai bine cu rădăcinile lor în pământ, din care apoi sbéu tóte leșiile și materiile nutritóre, cu cari vin în atingere. De aceea nu le strică nici lor, decă prin gunoitul de toamnă li-se mai adaugă din când în când nóuă materii nutritóre.

Gunoitul pomilor în țeline se face sápdând, ca de un paș-doi împrejurul tulpinei și punénd gunoiu pe sápdătură, séu amestecându-l cu acésta; se mai póte face și făcénd câte două-trei rânduri de șanțulețe (canaluri) rotunde, cât ține coróna pomului, cam de un rënd de hărșau de afunde, din cari se róstórnă gliile de ierbă la o parte, ér acelea se umplu cu must de gunoiu séu gunoiu de cel putred, pe care apoi îl lăsăm până primăvara. Atunci se scóte gunoiul din ele, róstórnându-se gliile éráși la loc, cum au fost mai înainte, ca să se póta cosi țelina la timpul séu fără impedecare.

Gunoitul pomilor se face totdeuna toamnă cu gunoiu de cel putred, de-orece cel prospét conține nisce ciuperceute, cari străbăténd în pământ, ér de aci prin rădăcină în mustul (sucul) lor, li face de capetă bóle, ca: tăciunele, gálcile ș. a.

În alte țeri nici nu se află gră-

dini așa mari ca pe la noi, ci ómenii cultivă pomii pe nisce deluri fórté înalte și pe cóstele cele mai pieđise, și totuși li gunoiesc în tótă toamnă, suind gunoiul cu corfa la ei. Să aibă aceia grădinile nóstre, sciu că nu s'ar plánga de sérăciă, că ar scóte mai multă dobândă din ele, decum scótem noi.

(Va urma).

Loc deschis*).

Verendin, 29 August n. 1896.

Sim. D-le Redactor! De un an de đile am căpétat un preot tiner, care a dat poporului nostru până acum multe cauze de nemulțamiri. Lăsând afară unele apucături necuprivite, cari arată prea multă ambiția necupătată din partea d-sale, voiđ aminti aici numai următoarele fapte, din cari s'ar păré, că d-sa a venit aici nu ca să pască, ci ca să tundă oile:

Când veni timpul ca să méréga și d-sa, ca preot, cu botezul în casele creștinilor, densusul pe unii îi făcu să jure pe sf. cruce, đicénd: „đi să nu-ți ajute asta sf. cruce, decă nu ai asta și asta sé-mi dai“ (densusul cerea fuióre de cânepă etc.) Decă merge la prasnicele creștinilor, asemenea face; ba decă nu-i dá omul ce cere, pléca afară cum a intrat, fără ca să dea sf. cruce spre sárutare; în unele case fără genare cere să i-se aducă pe masă și ocaua cu rachie, cá altcum nu e primit la cel de sus. Așa a făcut la numărul casei 11, 57 și 36. Apoi cumpărănd d-sa érba din avlia bisericeii, a băgat în ea cai, porci, capre, gáscé, curci și găini. D-l epítrop Alecsie Bosuioo l'a admoniát, sé nu-și bată joc de avlia bisericeii, prefăcându-o în gornicie, pentru ce a pus la inimă pe epítrop, cu care a făcut mare scandal.

Decă cineva vine la D-sa după o țedulice, ca creștinul să-și însinue románescce la matriculantul casul de botez, duhovnicia sa cere câte tóte: găini, pui, oche de pástrăvi etc., altcum nu dá țedulicea. Românul s'a și săturat de „pópă“ și nu se mai duce.

D-l preot George Ionescu mai face rânduială cu unii conlocuitori și așa, cá le scóte bani imprumut cu cambiu din puaga altora, rupénd și pentru sine câte 3—4—5 fl. dela fía-care om, în loc să îndemne creștinii cu trup și suflet la muncă și nu la imprumutări grele, cari ruinează starea familiară.

Când are ceva de lucrat la câmp, se

* Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica acésta Redacțiunea nu ia răspunderea.

uită în călindar după sərbători bisericesci, publică la ómeni în biserică: „Ómeni, să scóți, în outare đí e sərbátóre bis., lucrul e oprit“, apoi în điaua respectivă, crisioul alérgă strigánd ómenii la lucru, cáci veđi Dómne, numai la popa e bine de lucrat. Clopotul trage, ómenii vin, lucru se isprăvesce. Atáta avem noroc, cá în celelalte sərbători bis., când nu are de lucrat nimic, nu trage clopotul, cáci ni-ar lása séraoi de clopote.

D-sa a ajuns odată cu popia și membru școlar; merge la școlă să controleze pe învățatori, ér în órelesale de religiune nu intră de 3—4 óri în școlă, și când intră numai burfuesce archiva învățatorului, altă ce nu face; apoi đí pe đí piri peste învățatori la pretură, la comitat. Ținéndu-se esamenul final, D-sa nu numai óă n'a intrat în școlă la esamen, dér stánd pe stradă sfátuia ómenii adunați să nu participe, esprimându-se: Nu când vré dasoálul să țiuđ esamen, ci când eu voesc, — veđi Dómne cá d-sa scie când sunt școlarii pregătiți și nu învățatorul.

Despre ținerea esamenului ómenii au fost înscóințați cu 3 đile înainte. Ei și-au priceput chiamarea, avénd și copii la școlă, au participat în corpore în điaua numită, căpătând învățatorul laudă protocolară despre progresul făcut cu școlarii, deși nu toți erau provéđți cu manualele didactice, — ér d-l preot rămánénd singur pe stradă, de nécas, sbioiula palăria prinđénd musce prin aer.

Dă-le apă de pomană celora, cari au stărúit să ajungă preot, părinte Ionescu. Ești prea pripit, d-le Gheorghiiță, trebuia să te mai cocci. Indréptă-te, duhovnicie, cáci veđi cine ești; nu începe la clevetiri și procese, ci mai întâi îți căștigă praosă în tóte.

Cred, că e de-ajuns acésta óșfestire, și decă tot nu-ți va fi de ajuns, îți vom fáuri una și mai lungă și tare de 50 grade.

Moșneagul.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cât beau deputații Angliei?

Sunt țeri, în cari ómenii se întrebă, cá óre cât beau alegătorii? În Anglia însé un statistician a constatat cât beau deputații.

În periodul parlamentar care se încheiase cu începutul verei, deputații englesi au beut vin cam de 21,000 fl. în buffetul parlamentului. Decă numărul acesta îl comparăm cu datele generale statistice din Anglia reiasă, cá fía-care deputat în decur-

în acel moment intră în spital o dómna tinéřă ócheșă și cu un căpitan bétrán și înaintară ată spre patul lui Petrea Vultur. Dómna era ceea ce venia regulat de-i lega ranele, ér căpitanul era tatăl ei. După ce se apropiară de pat, bétránul căpitan îi întinse mâna đicându-i:

— „Îți mulțămesc, sergent Vultur; de nu erai d-ta dea 'ndámână pe zidul cel afurisit, eu eram ađi mort!“

— „Sé trăiți, d-le căpitan, numai datorita mi-am implinit'o“.

— „Mulțămesc și eu, cá ai scăpat viața tătucului“, đise dómna ceea ce venise cu căpitanul.

— „Ba mulțămesc eu pentru îngrijirea ce mi-o dai în spital, cá și de-mi erai soră, nu mă puteai grijii mai bine“.

*

După vre-o 3 luni de đile era mare zarvă printre ofițerii tineri din Bucuresci. Nu se puteau destul mira cum de fata cea superbă a căpitanului Mándrescu, fată frumoasă și avută se mărită după un sergent, pe când mulți dintre ofițeri s'ar fi ținut mândri de a o avea de nevastă.

— „Al dracului ungurean“, đicea locotenentele Frunđă, „vine în țéră ca tinicher, aci intră la miliția, re-

gele-l face sergent, ér căpitanul Mándrescu îi dá fata. Veđi ce face norocul!“

— „Norocul, norocul!“ răspunse ofițerul Pénă, dér una-i sfântă și adevérată, cá sergentele Vultur e băiat frumos, isteț și cuminte, apoi de o bunătate cum rar afii. Il sciu bine, cá dóră la compania mea a fost. Glumeț și totu-și serios. Apoi, sé fim drepti! De nu era el de-a îndámână să sprijinésca pe căpitanul Mándrescu, atunci căpitanul se prăbușea de pe zid chiar în furnicarul dela Plevna, cá se vrăvuisse*) și numai tării lui Vultur și prezenței sale de spirit are de a mulțami coconița Elena, cá nu-i orfană și de tată, după ce de mamă-i orfană mai de 10 ani. Apoi toți scim cât de ultim ține fata la tatás'o și tatás'o la ea. Mándrescu e om cu bună stare, sé retrace la moșie și ardeleanul Petrea Vultur va conduce lucrarea moșiilor de bună sémă mai bine decât ori care din noi. Eță de ce Mándrescu își dá fata după el. Am vorbit eu cu Mándrescu, imi spuse ridind: „Băete, sergentul Vultur e om, cu el ești cu om ori unde, fía în bine fía 'n réu! La veselie cântă și jócă, ér la muncă pune și mâna

*) Vrăvuisse, a se vrăvui -- a se inclina sé cadă. I. P. R.

unde mintea nu-i de ajuns. Apoi Elenei îi place, cá-i frumos și cu ședere!“

*

Trecuse vre-o 10 ani de când plecase Petrea Iovului în țéră și nici venia, nici scria cuiva vr'o carte, decât mamei sale îi trimitea din când în când ceva bani și puține slove: „Sunt sănétos, d-ta cum te afii?“

Dór la vre-o dece ani veni la noi în sat un domn mare frumos, cu haine scumpe pe el, cu inele de aur în degete și cu lanț greu de aur la orologiul de buzunar. Veni însoțit de o dómna 'naltă, frumoasă, ócheșă. Și traseră ată la casa Iovulesii.

Era într'o Duminecă. Stradele erau pline de ómeni și toți își ridicau palăriile, când ajungea domnul acela cu dómna pe lângă ei. Ér când veđură că intrară la Iovulesă, toți se îmbulziră într'acolo: „E Petrea Iovulesii!“ șoptea unul altuia, dér par'că le era frică să đică tare, se temeau sé nu-i audă, cá acum era domn mare, nu ca înainte cu dece ani, când s'a dus în țéră. Auđise ei din feciori dela noi, cari umblă în țéră, c'au veđut pe Petrea Iovulesii, cá-i domn mare, are moșii mari ca grofi, și cá prin ei trimitea la măsă câte ceva de p'acolo, lucru puțin veđi bine, ce póte omul trece peste

vama cucului. Mulți credeau, mulți nu credeau, c'or fi chiar așa; dér acum, când veđură cu ochii, se îmbulziră, care de care sé dea față cu el, sé-l vadă, cá fusese iubit de toți. Iovulesă era prin sat când au ajuns ei acolo, decí se puseră și ascernură o năframă mare pe prizmă la umbră și seđură pe ea pán' a veni Iovulesă acasă. Ómenii umplură ograda numai decât, toți cu palăriile în mână: „Sé deé Dumneđeu bine, Dómnule Petrea, ai mai abătut pe la noi?“

— „Sé trăiți, ómeni buni! Am mai venit și eu odată, cá de 10 ani n'am fost și scie Dumneđeu mai veni-voiu ori ba? Dér cum mai trăesci bade Vilă, bade Gavriș, bade Stane?“ — și la toți le đicea pe nume cu toți da mâna, și care de care se îmbulzia să deé mâna cu el, ba unii voiau sé i-o și sárute. Dómna seđea pe prizmă și-și ascundea față în năframă, plánga de mișcată e era, veđénd bucuria sătenilor pe tru buna aflare a lui Petrea. Roiu roiuri veniau și mergeau bărbați mueri în Curtea Iovulesii. Fétul în nu se putú răbda sé nu vină, vadă cu ochii ceea ce-i auđiau u chile și ce nu credea.

— „Bună điaua, bade fétule“, đ Petrea Vultur, veđénd pe fétul, stă rėđimat de pórtă, pus pe g

sul ședinței a consumat de șese ori mai multă beaură alcoolică, de cât ori care cetățean al Angliei.

Este interesant faptul, că precând deputații consumau cele mai multe beauri, tocmai atunci decurgeau cele mai înflăcărâte dispute despre legea de temperanță. Posibil, că atunci când discutau paragraful de temperanță, au avut sermanii deputați mai mare sete.

O profetia despre Turcia.

In legătură cu scirile revoltătoare, ce sosesc și de și din Constantinopol, credem, că va fi interesant, decât vom face cunoscut cetitorilor noștri unele pasagii din scrisorile lui Montesquieu, adresate Persului Usbeek Rustan. Intr-o epistolă din 1711 datată din 2 Rhamazan se pot ceti următoarele:

„Numai 8 zile m'am întreținut aici și după o călătorie de 30 de zile am ajuns in Smyrna. Dela Tocat până la Smyrna nu este nici un oraș demn de amintit. Cu mirare am observat slăbirea imperiului otoman. Cumă există încă statul otoman, acăsta nu este a să atribui administrațiunei cumpetate, ci mai ales dispozițiunilor violente, cari dispozițiuni sēcă statul și îi sapa fundamentul.

„Pașii, cari numai prin bani ajuag la aceste demnități înalte, ajuag seraci in provincii, pe cari apoi, ca și pe o țără cu cerită, le jăfniesc și despăie. Fortificațiile le-au darimat, orașele și câmpurile productive le-au pusit, economia și măestria stagnăza.

„Turcii își continuă nepedepsiți machinațiunile lor prin acele provincii. Creștinii cari cultivă pământul și Jidenii, cari adună dijma sunt espuși la mii de torture.

„Nu este act, nu este proprietate, care să-ți oferă o garanție contra caprițiunii celor ce domnesc.

„Pe când poporele Europei înainteză pe încetul, pe atunci Turcii rămân in poziția lor vechiă, și numai atunci se împretinesc cu năuele invențiuni, când cei-lalți, deja de mii de ori le-au valorizat pe contul lor.

„Orașul Smyrna l'au îmbogățit Europeanii și nu Turcii.

„Acoste, iubite Rustan, sunt adevăratele trăsuri generale ale țerei turcesci și e sigur, că acost stat in decursul a două vécuri va fi oucerit și supus altor state.

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 31 August de 26,30 capete, la 1 Sept. au

intrat — capete și au eșit 69 capete rămânând la 2 Sept. un număr de 2561 capete.

Se noteză marfa: ungurăscă veche. grea dela — or. până la — or. marfa ungurăscă tineră grea dela 54.— or. până la 55.— or., demijloc dela — or. până la — or. ușoră dela — or. până la — or.

Căendarul săptămânei.

AUGUST. are 31 zile. MĂSALAR.

Zilele	Căend. Iul. v.	Căend. Gregor.
Dum.	25 † S. a. Vartolom.	6 Prof. Zachairă
Lunî	26 S. Adrian și Nat.	7 Regina
Mărți	27 Cuv. păr. Pimeu	8 † Născ. Marie
Mer.	28 C. p. Moise arap.	9 Gorgoniu
Joi	29 † Tăier. c. sf. Iou	10 Nicodin
Vin.	30 Alesandru, Pavel	11 Atanasia
Sâm.	31 Brêul P. V. Maria	12 Valeriu

Bursa de București

din 2 Septemvre n. 1896.

Valori	Do. bândă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta română perpetua 1876	5%	Apr.-Oct.	101.3/4
Renta smortisabilă	5%	—	100.—
" " (Impr. 1892)	5%	Ian.-Iul.	99.—
" " din 1893	5%	—	99.—
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96.1/4
" " (Impr. de 32. 1/2 mil.)	4%	Ian.-Iulie	86.1/2
" " (Impr. de 50 mil.)	4%	—	87.—
" " (Impr. de 274 m. 1890)	4%	—	86.1/2
" " (Impr. de 45 m. 1891)	4%	—	86.1/2
" " (Im. de 120 iul. 1894)	4%	—	87.—
" " (Im. de 90 mil. 1896)	4%	—	87.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6%	Mai.-Nov.	101.1/2
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 800	10	—	289.—
Oblig. comunei București 1888	5%	Ian.-Iul.	94.3/4
" " din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
" " din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" " din 1890	5%	Mai.-Nov.	95.3/4
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iulie	92.3/8
" " urbane București	5%	—	—
" " " Iași	5%	—	83.3/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	—	82.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1643.
Banca agricolă	500	150 v.	218.—
Dacia-România ult. div. 85 lei	200	intr. v.	438.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	—	458.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 80	250	—	295.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	—	179.—
Soc. Rom. de Hârtie ult.	100	—	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	—	103.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	—	—
" 2 em. u. d. 0	100	—	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	—	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	1000	—	—
Societ. p. const. de Tramways	200	—	400.—
20 franci aur	—	—	20.08

SCOMPTURI:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg	4 1/2%
Casa de Depunerî	5 1/2%	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	5%	Elveția	3 1/2%

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 2 Septemvre n. 1896.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grâu Bănățenesc	—	7.20	7.25
Grâu dela Tisa	—	—	—
Grâu de Pesta	81	7.35	7.40
Grâu de Alba-regala	81	7.30	7.45
Grâu de Bácska	81	7.35	7.45
Grâu ung. de nord	81	—	—

Sămînțe vechi ori nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Sécără	—	70-72	6.20	6.30
Orz	nutreț	60-62	4.20	4.50
Orz	de vinars	62.64	5.20	5.59
Orz	de bere	64.66	6.40	7.70
Ovės	—	89.41	5.50	5.75
Cucurus	bănăț.	75	—	—
Cucurus	altă soi	76	—	—
Cucurus	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	—	—

Productediv.	soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	—	—	—
—	—	—	—
Olen de rap.	—	—	—
Olen de in	—	—	—
Uns. de porc	—	—	—
Slănină	—	—	—
Său	—	—	—
Prune	—	—	—
Lictar	—	—	—
Nuci	—	—	—
Gogoși	—	—	—
Miere	—	—	—
Ceară	—	—	—
Spirit	—	—	—
—	—	—	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.30
Renta de corone ung. 4%	99.55
Impr. oăil. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.15
Impr. oăil. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.30
Oblig. oăil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.45
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.25
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de argint austr.	101.80
Renta de aur austr.	123.30
Losuri din 1860.	145.50
Napoleondori.	9.52
Mărci imperiale germane	58.60
London vista	119.60

Cursul losurilor private

din 2 Septemvre 1896

	comp.	vind.
Basilica	6.50	6.4
Credit	197.50	198.—
Clary 40 fl. m. c.	57.—	58.—
Navig. pe Dunăre	142.—	146.—
Innsbruck	26.—	27.—
Krakau	27.—	27.3
Laibach	22.75	23.6
Buda	59.—	61.—
Palfy	60.25	61.—
Crucea roșie austr.	18.—	18.8
do unğ.	10.—	10.8
do ital.	11.50	12.—
Rudolf	22.75	23.7
Salm	69.50	70.6
Salzburg	26.40	27.—
St. Genois	69.50	70.6
Stanislan	43.—	45.—
Trietina 4 1/2% 100 m. c.	145.—	150.—
do 4% 50	69.—	73.—
Waldstein	60.—	62.—
Sărbesci 3%	34.50	34.70
do de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	123.—	123.70

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Două-spre-șece

locuri pentru clădiri cu grădini, situate la loc frumos, vis-a-vis de Vila Luckhardt sunt de vëndare.

Informații se pot lua la proprietarul, strada Sf. Ioan Nr. 9.

1057,2-3

Nou inventatul aparat de fotografiă

„EDISON”

este cel mai sigur și ieftin din sistemele până acum inventate.

„EDISON” funcționează escelent. Ori și cine pôte fotografia cu acest aparat fără a avea cunoștințe fotografice.

Cu „Edison” se pôte lua fotografii la moment. poverete, peisajuri, indispensabil pentru Turisti, Pictori, amici ai naturii etc. Complet cu espicăți lesne de înțeles 6 fl.

Magazin special de aparate phot.

ALFRED FISCHER,
Viena I. Adlergasse 12.
Se trimite cu rambursă.

Complet numai 6 fl.

1010,1—12.

duri: să între? să nu între? „Hai mai încôce! Cum mai trăesci? Ce face lelea? Măriuca câți copii are?”

— „Trăesco, Domnule Petrea, cum rënduesce Dumneșeu, și mai bine și mai rău; baba-i sănătôsă, Măriuca are o drôie de copii; vęd că și domnul Petrea-i voinic și sănătôs”, — șise fêtul cu pălăria 'n mână.

— „Sănătôs, slavă Domnului, bade fêtule, dër nu te ținuși de vorbă!”

— „D'apoi... Domnule Petrea, așa o fost scrisă.”

De odată ômenii făcură loc și să imbulziră printre ei două femei: era mama lui Petrea, plângënd de bucuriă și Măriuca fêtului ôfilită de să n'o mai cunosci, plângënd și ea, dër nu de bucuriă, ci de necas. Mama lui Petrea se repeđi la copiii ei, pe care nu-l vęduse șece ani șeș zile, îl strinse în brațe și-l săruti. Apoi se sculă dômna de pe pământ și sărută și ea pe mama lui Petrea, dîcënd: „Bună dîua, mamă, că ești voinică!”

— „Voinică dragii mei, mulțam rënduesc de sănătate și vóuș jutorință!”

Și era voinică mama lui Petrea; o muere cam de 45—50 de ani dër făcută din fierul omului, ca

și Petrea zdravănă, rumenă, voinică, de gândiai că numai cu simbure de nucă trăesco.

Măriuca sta de o parte, plângënd, când își vedea drăguțul odată mai mândru și mai frumos, ér ea era ca o babă, sfârșită, galbină, plecată de spate și sacă, Dômne, de deabea se țineau hainele pe ea. Petrea se uită lung la ea, nu-i venea a crede că-i Măriuca fêtului cea frumôsă, drăguța lui de odată. Dër își gândi:

Cu amar și cu necaz
Es rujile din obraz;

par' c'ar fi ea! „Tu ești Măriucă?” întrebă Petrea.

— „Eu, eu is”, rêsponse Măriuca, „am venit și eu să te vęd, că-i demult de șece ani...”

— „Da, șece ani sunt mulți, Măriucă; ce, par'că ești bolnavă? Tare ești sfârșită!”

— „D'apoi cum n'oiu fi sfârșită, că, vorba ôluia:

Cu bărbatu beutor
Nu mai faci pită 'n cuptor,
Nice pită, nice sare
Numai lacrămile vale!

— „E rău, Măriucă, e rău, decât-i așa, și eu cred c'asa a fi. Mulțamesce la tatăl tșeu, că-i așa, că eu am voit să fiă alt cum; dër el n'a voit; bag sêmă așa a fost scrisă să se întemple.”

Séra fiind aprôpe, se despărțiră sătenii pe la ale lor, ér Petrea cu mâsa și cu nevastăsa intrară în casă. Acolo era rënduelă ca la femeia cea harnică; casa-i curățită ca un păhar, și tôte în bună rënduelă. La glasul Iovulesii, care prinse a striga: „Pimama, pi-pi-pi!” se adunară mulțime de pui și găini, ce stătuseră până 'n tr'aceea ascunse de căldură prin grădină și pe sub garduri. Iovulesa le dete grăunțioare în tindă și îndată prinse 2 pui și-i făcù de cină colo la focul slobod din tindă, ér Petrea cu muerea lui stăteau în ușa casei și priveau cum sue scântele sus și se sting când dau de cotlan.

— „Până una alta — șise Petrea — „eu merg la domnul părinte.”

— „Să nu stai mult, puilul mamii, că îndată-i gata cina.”

— „Nu te teme, mamă, că îndată viu.”

Și Petrea merse la părintele și după ce vorbiră o leacă mai de una, mai de alta, ca ômenii, spuse Petrea așa:

— „Părinte! Eu m'am aședat cu totul în România; pe aici n'oiu mai veni să șed. Acum venii să duc și pe mama la mine, că nu-mi e îndemână să o sciu așa departe și singură. Mâne poimâne și mergem, dër fii d-ta bun și adună mâne dimineță

curatorii bisericii la olaltă, că voui a vęd da în sêmă căsuța și grădina noastră, se rămână pe sêmă bisericii. Că bine căsuța-i mică și veche, dër e bună grădina și-i mare și în fruntea satului, cu timpul puteți pune biserica pe ea, că biserica vi-i veche și-i în loc lăturiș. Când a fi să vęd apucați la biserică, scrieți-mi carte, că — din ce mia da Dumneșeu și eu voui ajută.”

— „Mare mulțam și Dumneșeu să-ți ajute, că bun gând țî-a dat Dumneșeu, că dêu biserica ni-i slăbuță și-i în loc rău, că domni pământesci nu ni-au dat alt loc de biserică, numai acolo, unde scii, de o lature de sat.”

A doua dî tot satul scia că Petrea Iovulesii a venit să ducă pe mâsa cu el și că lasă pe sêmă bisericii casa cu grădina cea scumpă cu tot; tot satul era adunat pe drum dinaintea casei popii, așteptând să vină Petrea Iovulesii să-l mai vadă odată, c'apoi merge și nu mai abate p'aici în veci.

Acela sciu că-i om și domn! dîcêu ômenii, că grijesco și de suflet. I-i pôte părea rău la fêtul, că nu a dat pe Măriuca după el, că-i om harnic și de omenie. A lăcomit fêtul la bogăția lui Ilie Stărială și și-a îngropat fata de vie.

Cursul pietei Braşov.

Din 5 Septembrie 1896.

Banote rom.	Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.44	Vënd.	9.47
Napoleon-d'ori	Cump.	9.50	Vënd.	9.53

Galbeni	Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble ruseşti	Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane	Cump.	58.80	Vënd.	—
Lire turcoese	Cump.	10.60	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	110.75	

Membru Juriului expoziţiei milenare 1896.

Seson de Tómnă şi Érnă.

Avem onórea a atrage din nou amicala atenţiune a On. p. asupra fabricatelor noastre proprii de

Postavuri şi mărfuri de modă

cu deosebire asupra stofelor de pardesiuri, rocuri de érnă (paltóne), uniforme, pleduri pentru bărbaţi.

Nu mai puţin recomandăm fabricatul nostru

Loden Ardelenesc

ca specialitate: Touriştilor, amatorilor de sport, economilor şi ţeranilor. In privinţa durabilităţii şi solidităţii este de preferat aşa numitul Loden de Stiria şi Tirol de aceea este foarte potrivit pentru costume de gimnastică, vênat, Havelochs şi mantale.

Ne rugăm de o cercetare cât mai număróasă

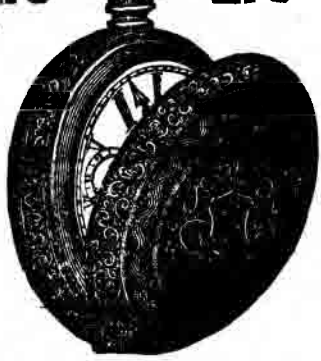
WILHELM SCHERG & C-ie.

1—12

Premiat mai de multe ori.

Membru Juriului expoziţiei milenare 1896.

1.6 1.6 SENSATIE

fac orológele de busunar, Original Goldin remontoir de Genf cu mechanism de precisiune antimagnetic, acuma inventat şi în placă de arătător emailată.

Aceste orológe lucrate admirabil de elegant, nu se pot deosebi nici de specialiştii, de cele de aur curat. Capacurile foarte frumos ciselate, nu-şi perd fasonul şi pentru mers regulat se garantéză în scris pe termen de 3 ani.

Preţul unui orologiú 6 fl.

Potrivite lanţuri de Goldin cu carabin de siguranţă, fason sport mărci sau panteră cu 1 fl. 50 cr. Să dá la fiá-care orologiú un toc gratis. Aceste orológe deja sunt introduse la cei mai mulţi amployaţi ai cáilor ferate Austro-Ungare. Să pot procura esclusiv prin depoul central:

6—6

Alfred Fischer, Viena I Adlergasse 12.

— Comandele se fac prin ramburse (Nachnahme). —

**Birou de plasare, agentură şi comisiune
Firma: NIEMANDZ şi ROTH,**

Braşovu-vechiu, Strada lungă Nr. 29 nou.
vis-à-vis cu hotelul „Pomul verde“,

se recomandă onoratului public pentru **tóte mijlocirile din acest resort**, pentru efeptuirea a tot felul de comisiuni, dare de informaţiuni, asigurăţiuni etc.

Taxă de înscriere, cheltueli pentru corespondenţe nu sunt de plătit.

Taxa de mijlocire fixată din partea autorităţii, este de a se plăti **numai după efeptuita plasare.**

Principiu: real şi garantat.

Pentru a i-se încredinţa comisiunii din partea on. public se rógă

NIEMANDZ şi ROTH.

1—4

Sz. 237—1896

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1896 évi 5468 polg. számu végzése következtében Dr. Lurtz Károly brassói ügyvéd által képviselt Mayer Emanuel végrehajtó javára Lenz János brassói lakos végrehajtást szenvedő ellen 1295 fr. 50 kr. s jár. erejéig 1896 évi Aug. hó 1-én foganasított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 1008 fr. becslüt házi butorok, distárgyak stb. és egy fényképészeti turista gyép szerkezet stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 9701 1896 sz. végzése folytan 1295 frt. 50 kr. tókekövetelés, ennek 1896 évi julius hó 25 napjától járó 6% kamatai és eddig csszesen 48 frt. 40 krban bíróilag már megállapított, valamint 1 fr. 90 kr. jelen árverés kitüzése és a még felmerülendő költségek erejéig a helyszinen Brassóban kapu utca 2 sz. a. leendő eszközlésére 1896 évi szeptemb. hó 14 napjának délután 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzüzetés mellet a legtöbbet ígérőneá becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölőslégere fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Brassó 1896 évi Szept. hó 2 napján.

1062,1—1.

Ladányi,
kir. bírósági végrehajtó.

Dóră cânta biata Măriucă, când mirésă:

Nu mă da maică la foc,
Că mai sunt feciori cu clop
Şi fete fără noroc;
Nu mă da maică la pară
Că mai sunt feciori în ţeră
Şi fete fără tioneală!

Dér fétul şi fătóia nu înteau, gândiau că Ilie Sfărăilă-i bun decât Petrea Iovóii, că ea, veţi dómne, boi şi car şi... ce avea, dér nêravul încălă, că dóră ce sameni, aceea rênă; apoi tata lui Ilie Sfărăilă încă lost numai ca el, deşi era gazdă.

„Tu, mueri, hei“, díse o babă bônă, „tu, nu vê sfârmaţi în zădar, aşa a voit Dumneđeu. De lua Petrea Iovulesii pe Măriuca fétului, ni năveam loc de biserică, dér aşa, ni-a dat Dumneđeu chiar în fruntea satului, şi — precum spune nenégul meu — a fágăduit Petrea Iovulesii, că şi bani va da, numai scrie popa când s'o apuca de biserică.

„Da-va, că are de unde, Dumne-să-şi dée bine sănătate; că şi tu era aici, cuvânt legănat nu s'a uit de el, ér de când s'a dus în tur, pentru purtarea lui cea bună uit Dumneđeu tot mai sus şi

mai sus până uite la el că-i boer întreg.“

„Pst! tăceţi că vine“, díse un om, „én daţi-vé în lături!“

Şi în adevér venia Petrea în mijloc, Iovulésa de-a drépta ér nevasta lui de-a stânga. Când se apropiá de popor íşi luá pâlăria din cap şi le díse: „Bună diminéţa!“ ér ei cu un glas strigară „Sé tráescă!“

Curatorii cu fétul erau în ograda popii, şedeau pe prismă şi povestiau cu popa, care încă era afară; cu ei era şi fétul şi diacul bisericii. Când vedú fétul cinstea, ce face norodul la Petrea Iovulesii; la acél Petrea, care i-s'a imbiat de ginere, la acél Petre, de dorul căruia mult a plâns Măriuca lui şi pentru care mult l'a mustrat ea şi aserá şi în tótă díua când venia bătută şi plângénd dela odorul ei de Ilie; când vedú, că acél Petrea este atât de bogat şi de cucernic, că dá de pomaná pe séma sîntei bisericii casa şi grădina ce o avea rémasă de tatá-so, atunci îngálbiní ca céra, tremura din picioare — cum sta rēdímat de un stēlp dela prisma popii, şi căđú amēţit cât fú de lung, şi amēţit a rémas pe vecie.

Poporul se înfiorá, babele şopteau: L'a lovit guta, de părere de réu, că nu şi-a dat pe Măriuca după Petrea Iovulesii.

Unii ómení îl duserá acasă, ér Petrea Iovulesii grăil cu glas tare:

„Ómení buní şi domnule părinte! Poftesc sé se scie, că de ađi incolo grădina şi casa nóstră, ce mi-a rémas de tata, de Iovu, care a murit în cātane, aceea casă şi grădină rémân pe vecii vecilor sîntei bisericii cu tot ee-i în grădină. Casa-i veche, ce-i drept, nu-i vrednică mult, dér grădina e mare şi bună şi-i chiar în fruntea satului. Acolo e locul ce-l mai potrivit pentru biserică. Până vé ve-ţi apuca de zidirea bisericii, din grădină aveţi în tot anul câte 3—4 caré de cucuruz. Ér când vé ve-ţi apuca de zidirea bisericii, scrie-ţi-mi carte, că, de-oi fi viu şi în pace, din ce mi-a réndui Dumneđeu şi eu voiú trimite, de aducere a minte de tata, Iovul şi de mama Iovulésa, că a lor a fost casa şi grădina, precum bine scíţi. Aci vé dau şi carte iscălită de mine, de mama şi de nevasta mea, iscăli-ţi-o şi dumniavóstră şi o trimite-ţi vlădiciei, sé o scrie unde trebuie.“

„Sé tráescă!“ strigá preotul cu pâlăria 'n mână şi poporul după el.

Atunci Iovulésa făcú semn cu mâna şi cu lacrămile 'n ochi díse şi ea: „Ce dăm pe séma s. bisericii sé fiá de sufletul soţului meu, care a murit în bătăia...“

„Şi de sănătatea d-vóstré!“ strigá mulţimea.

De atunci n'a mai venit Petrea Iovului prin Nucet, nici mása, Iovulésa, carí s'a dus atunci cu el în România. Spun cei ce umblá prin România şi care se zărăstesc la lucru până colo spre Călăraşi, că-l ved şi pe el şi pe mása, şi că-i întrebá: „dér cei, nu vé mai apucaţi de biserică, că nu-mi vine nici o scrisóre dela voi?“ Mai spun că Iovulésa-i tot voinică şi acum ca acus 10 ani, îi omenesce când îi vede p'acolo şi-i întrebá câte tóte.

Nu ţin minte sé fi mai fost în Nucet om cu numele Iovu, numai tata lui Petrea, dér nici fecior ca Petrea Iovului n'a fost de când Nucetul şi nici noroc ca el n'a avut dóră nime 'n lume şi pe pământ. Acum nu mai cântă:

Nu-i doftor léouri sé-mi dée
Bóla din trup sé mi-o íe...

ci cântá:

Ţine-mi Dómne ce mi-ai dat
Că bine m'ai cumpétat!

Ér drăguţa lui de odată, Măriuca fétului, blastámă pe tatás'o şi în grópă:

Nu te rabde pământul
Cum mi-ai máncaat norocul!

I. P. R.

Nici o Dama
se nu negligea de a-și
procura

COLLECTION DE MOSTRE

complet arangiate,
care se trimet franco, conținând
un asortiment bogat de
stofe de lână

negre și colorate,
Catifele, Mătăsărlă
și Velvets englesesc.
Barchent, Flanele de spălat
sadea și cu desemnuri,

Stofe de postav, pentru CONFECTIONARE de
Pardesiuri de Dame și Bărbați
Pânzării de in și mărfuri de bumbac,
Pânzături, albituri de pat, Basmale etc. etc.

➔ Au apărut din nou. ➔

JURNALELE noastre de MODĂ,

cară se trimit On. clientelă gratis și franco și conțin:

desemnuri originale, pentru novități de **Pălării de Dame,**
Confection, Toilette, Blouse, Inpletituri și blane.

Haine de bărbați și de copii. Albituri de bărbați, dame și copii.
Perdele, Portiere, Covore de salon și podini, Coperte de pat, Pânzături,
Velințe cusute de flanel și de Plüsch, pentru voiage etc. etc.

Grand Magasin „AU PRIX FIXE“

BRÜDER HIRCSH & C-o., nur WIEN I, Graben Nr. 15.

NB. Pentru executare promptă și solidă a comenzilor garantăm firma noastră, deja recunoscută ca reală.

Se caută

Un contabil de prima forță în compta-
bilitate dublă și în corespondența comercială.

Un mechanic, de prima forță, care să dirige
locomotive și se îngrijască de reparațiuni.

A se adresa la Domnul 1051,4-9

EMIL COSTINESCU București,
Strada Colței Nr. 67, séu la Sinaia.

BĂILE HERCULANE (MEHADIA).

HERKULESFÜRDŐ, (Ungaria).

Stațiune de cale ferată.

••• Poștă și Telegraf. •••

Renumite therme

de puciosă și sare cu temperatura terestrică de 55°C.

➔ Inceputul Sesonului la 1 Maiu. ➔

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedică și masajiu.
Băi electrice. — Hydro-terapiă. — Rendez-vous internațional.
Situatiune admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promena-
de și locuri de excursiuni. — Climă favorabilă. — Situațiune
scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de
băi. — Oteluri splendide. — Salon de cură. — Luminatiune
electrică. — Musică proprieă. — Orfeu, (Teatru, Variété)

Medici români.

➔ Consultațiua în tôte limbile Europene. ➔

Iunctiune: cu Trenul Express și Orient-Express; de la
Orșova cu Năile dunărene. Bilete cu prețuri reduse.

Frecuența în anul 1895: 10,000.

➔
Specialitate contra
Ploșnițelor, Pucioșilor,
Gândacilor de bucatării, Molii,
Păreșii de animale domestice etc. etc.

Zacherlin

are efect miraculos! Nu există alt mijloc de a prăpădi
ori și ce insecte, de aceea îl laudă milioane de cumpărători; și e foarte
cautat. Semnele sunt: 1) Sticla sigilată. 2) Numele: „Zacherlin.“

Se afla de vëndare: în Brașov: La Domni I. L. et A. Hesshaimer,
Heinrich Zinz, Dimitrie Eremias nepotii, Emil Per,
Karl Irk, Franz Kelemen farmacist, Julius Müller, Carol Schuster farmacist, Teutsch
et Tartler, N. Grădinar, Eduard Kugler farm., Succesorul Anton Zeriff, Julius
Hornung farmacist, Heinrich G. Obert, Ferdinand Jekelius farmacist, Victor Roth
farmacist. Heinrich Wagner, Karl Harth, Ioan Dușoiu et Fiu, Fritz Geisberger,
Fritz Csekely, K. Zerbes. Lazar & Verzar. — În Făgăraș: La Domni: I. Iarosch
Heinrich Schul, Alexander Nehrer, Jacob Fleisig. — În Colahm: La Domni: Ernst
Wolf, Eduard Victor Melas.